

پرده خوانی، نمایش مذهبی نیز بر اساس پرده‌ای که صورتگری مصائب اولیای دین بر آن ترسیم شده است، انجام می‌گیرد. این پرده در واقع مجموعه‌ی تصاویری است از اولیا و اشقیاء، که پرده خوان با نشان دادن تصاویر، ماجرا را توصیف می‌کند.

گاهی عکاسانی اقدام به تهیه‌ی عکس‌های پیاپی نموده‌اند: عکس‌های پل نادار از مصاحبه فلیکس نادار با شمیم‌دان یکصدساله شورول و مردی در خیابان می‌میرد اثر براسای (۱۹۳۲)

یا عکس‌های آرتور کادفاد از سانحه هیندنبرگ (۱۹۳۷) از آن جمله‌اند.

نخستین مجموعه عکس به معنای درست در فتوژورنالیسم را الکساندر گاردنر (۱۸۸۲-۱۸۲۱) از واقعه اعدام متهمان به قتل آبراهام لینکلن در ۷ ژوئیه ۱۸۶۵ تهیه کرد، نگاتیو این عکس‌ها شیشه است و گاردنر

مجموعه عکس چیست؟

اسماعیل عباسی

ماهیت عکس ثبت لحظه است. لحظه‌ای از حرکتی که در گذشته شروع شده و در آینده ادامه خواهد یافت. ماهیت عکس ثبت برشی از صحنه‌ی گسترده‌ای است که در برابر دوربین قرار دارد و توان عکس نشان دادن یک چهره از یک پدیده است و نه همه چهره‌ها و ...
گاهی این برش کوتاه و کوچکی از زمان و مکان همه‌ی آنچه را که عکاس می‌خواهد به بیننده‌ی تصویرش منتقل کند بازگو نمی‌کند. در این جاست که عکاس به جای یک تصویر چندین تصویر تهیه می‌کند و با کنار هم قرار دادن آنها (مجموعه عکس) مقصود خود را بیان می‌کند.

پیش از عکاسی، استفاده از مجموعه‌ی تصاویر برای روایت، امری شناخته شده بود و شاید بتوان استفاده از خط تصویری را نخستین تلاش انسان در این زمینه به شمار آورد.
یونانیان روایت نبرد تاریخی تروا را بر روی ستونی با استفاده از نقش برجسته ثبت کرده‌اند.

با پیدایش عکاسی آشکار شد که در مواردی نمی‌توان با یک عکس روند یک رخداد را نشان داد. ادوارد مایبریج (۱۹۰۴ - ۱۸۳۰) برای پاسخگویی به این پرسش که آیا اسب در هنگام تاخت، هر چهار پایش را از زمین بلند می‌کند یا نه، با استفاده از چندین دوربین عکاسی اقدام به تهیه‌ی تصاویری کرد که مجموعه‌ای ماندگار به شمار می‌آید. مایبریج، در پی این تجربه برای نشان دادن حرکت حیوانات و انسان هزاران عکس گرفت که بعدها به صورت چندین کتاب از جمله انسان در حرکت و حیوانات در حرکت منتشر شد.

تصویر مایبریج بعدها از طریق دستگاه ساده‌ای به نام زوپراکسی اسکوپ به نمایش درآمد این دستگاه از نخستین گام‌ها در پیدایش پدیده‌ای بود که بعدها سینما نام گرفت.

آنها را با دوربین آتلیه (قطع بزرگ) گرفته است با توجه به محدودیت ابزار او، می توان گفت که گاردنر برای تهیه این عکس ها متحمل رنج فراوان شده است. او حتی در یکی از عکس ها محل دوربین را جا به جا کرده و از زاویه دیگری صحنه را عکاسی کرده است. عکس های گاردنر تقریبا بیننده را در فضای کلی اتفاق قرار می دهد. عکسی از ماموران اجرای حکم، عکس هایی از متهمان، عکس های پیاپی از خواندن حکم، انداختن طناب به گردن محکومان و اجرای حکم، به تمامی ماجرا را بیان می کند.

لوئیس باین از توپله گران

جورج آرودت از توپله گران

دیونید هرولد از توپله گران

الکساندر گاردنر

مجریان حکم دارنگاه از چپ به راست: جورج فردریک وینام مک کال، گیسینگر، هارت فرانت، ناشلس، داد، کریستین رات

هرولد آرودت، باین و طنابسوزات را پس از خواندن حکم و انداختن طناب بر گردنشان، اعدام می کنند. واشنگتن، ۷ ژوئیه ۱۸۶۵

ساموئل آرودت از توپله گران

هرولد، آزرودت، پاین و خانم سورات را پس از خواندن حکم و انداختن طناب برگردنشان، اعدام می کنند واشنگتن، ۷ ژوئیه ۱۸۶۵

شکل های مجموعه عکس

از مجموعه عکس، هم در فتوژورنالایسم و هم در عکاسی مفهومی استفاده شده است. در نمونه هایی که بدان ها اشاره خواهد شد این دو گروه را به طور مجزا بررسی خواهیم کرد. در این جا می خواهیم به شکل ارائه کارها اشاره کنیم.

۱. عکاس می خواهد جنبه های مختلف یک موضوع را به بیننده نشان دهد، مثلا می خواهد ساختمان و شکل ظاهری مدل معینی از یک دوربین عکاسی را به بیننده نشان دهد. در چنین مجموعه ای توالی و پیاپی بودن عکس ها مطرح نیست. مهم ترین مسئله نشان دادن تمامی وجوه دوربین است. یک دوربین عکاسی شش وجه دارد بنابراین نشان دادن همه وجوه ضرورت دارد و اگر وجهی از قلم بیفتد مجموعه ناقص خواهد بود. یا اگر به جای نشان دادن یکی از وجه های بدنه، عکاس سراغ بخش کوچکی از دوربین برود، راه را به خطا رفته است.

مجموعه کامل است.

یکی از بهترین مجموعه هایی که به این شکل کار شده است مجموعه ای است با نام دنیا چه می خورد؟ که Peter Menzel در کتاب سیاره گرسنه آن را ارائه کرده است.

او به بیش از ۸۰ کشور جهان سفر کرده و خانواده ای را انتخاب کرده و مصرف غذایی آن خانواده را در یک هفته نشان داده است. کار او صرفا به عکس خلاصه نشده و اطلاعات سودمندی را در زیر نویس به خواننده ارائه می کند.

اکوادور: خانواده اسپچه، نینکو
مصرف هفتگی: ۳۱,۵۵۵ دلار
غذاهای مورد علاقه: سوپ سیب زمینی و کلم

چاد: خانواده ابوکر، اردوگله برید چینگ
مصرف هفتگی: ۱,۲۰۰ دلار
غذاهای مورد علاقه: سوپ با گوشت گوسفند

مکزیک: خانواده باسوری، اولان باتور
مصرف هفتگی: ۴۰۰ دلار
غذاهای مورد علاقه: کوفته

مجموعه ایراد دارد. عکاس به جای نشان دادن پشت دوربین به جزئیات (محفظه ی کارت حافظه) پرداخته است.

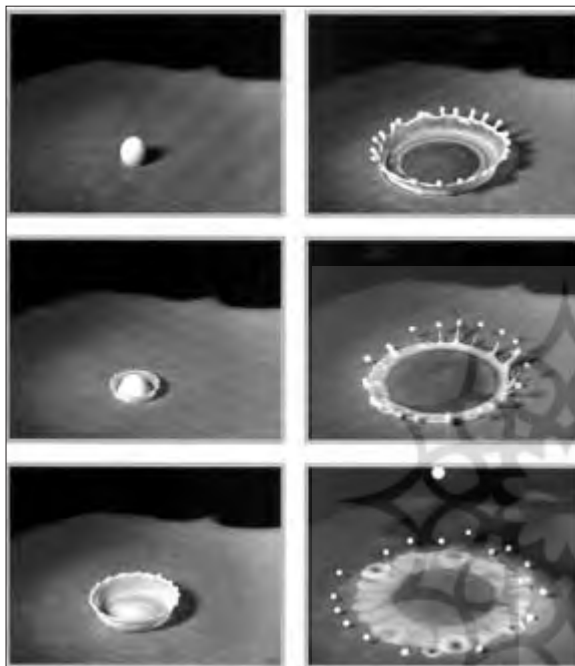
در مثال دوربین عکاسی تقریبا این بحث برای خوانندگان کاملا روشن است اما اگر قصد مثلا نشان دادن یک بنای قدیمی باشد موضوع اندکی پیچیده تر می شود. این که برای معرفی بنای قدیمی یاد شده چه وجوهی از ساختمان را باید نشان داد.

آیا می خواهیم شکل معماری آن را نشان دهیم، یا اشتباهات طراحی اش را، یا

۲. شکل دوم مجموعه ممکن است بررسی یک موضوع پدیدیده در جاهای مختلف باشد. مثلا می خواهیم تمامی ساعت های به اصطلاح برجی (tower clocks) مختلف جهان را نشان بدهیم. در این جا عکاس باید به شهرهای مختلف جهان سفر کند و از ساعت های موجود عکاسی کند.

۳. شکل سوم مجموعه عکس به صورت پیاپی یا sequential ارائه می شود. عکس های این نوع مجموعه از نظر رخداد وابسته به زمان است و در ارائه آنها ترتیب و توالی عکس ها دارای اهمیت است و نمی توان این ترتیب را به هم زد.

عکس هایی که هرولد اجرتون به روش عکسبرداری با سرعت زیاد از عبور گلوله از میان سیب و بادکنک گرفته، از این نوع مجموعه می باشد. عکس افتادن یک قطره شیر در میان آب که در اینجا می آید، حتما باید به صورت پیاپی و به ترتیب وقوع آن ارائه شود.

هرولد اجرتون با استفاده از عکاسی با سرعت زیاد کارهای ارزشمندی را ارائه کرده است. در اینجا افتادن یک قطره شیر در داخل آب و تشکیل تاج آب می بینیم.

در عکس های پیاپی ممکن است:

الف: محل استقرار دوربین ثابت و موضوع متغیر باشد (همان مثال عکس اجرتون).

برای نشان دادن تغییرات چهره یک شهر می توان از این شیوه استفاده کرد. مثلا دوربین را در محل معینی قرار داد و در چهار فصل، از آن صحنه عکاسی کرد یا فاصله زمانی را طولانی تر کرد و مثلا هر دو سال یک بار از میدان شهر عکاسی کرد و نشان داد که چه تغییرات و تحولاتی در آنجا رخ داده است.

ب: هم دوربین و هم موضوع حرکت کنند. مثلا دوربینی که مسافری را از منزل تعقیب می کند و او را در هنگام خروج از منزل، سوار شدن به تاکسی، پیاده شدن در فرودگاه، سوار شدن به هواپیما و در نهایت پیاده شدن از هواپیما در مقصد نشان می دهد.

پ: دوربین متحرک و موضوع ثابت باشد. مثل زوم کردن دوربین در سینما و یا حرکت دوربین از یک نقطه دورتر و نزدیک شدن آن به موضوع و نشان دادن جزئیات یک حادثه به بیننده.

کویت: خانواده حلقن، شهر کویت
مصرف هفتگی: ۲۵،۳۳۱ دلار
غذاهای مورد علاقه: بریانی، برنج باستانی

مکزیک: خانواده کالاس، کوزاواکا
مصرف هفتگی: ۸۸،۰۰۹ دلار
غذاهای مورد علاقه: پیتزا، خرنچنگ، ماکارونی، جوجه

چین: خانواده درنگ، بکن
مصرف هفتگی: ۶۰،۱۵۵ دلار
غذاهای مورد علاقه: کباب گوشت خوک، باسنی ترش و شیرین

ژاپن: خانواده اکریتا، شهر کودایرا
مصرف هفتگی: ۲۵،۳۱۷ دلار
غذاهای مورد علاقه: ساشیمی، سیوه کیک، چیپس سبب زمینی

ایتالیا: خانواده مانزو، سبسیل
مصرف هفتگی: ۱۱،۲۶۰ دلار
غذاهای مورد علاقه: ماهی، ماکارونی با آراگو، هات داگ

از مجموعه دنیا چه می خورد؟ عکس ها از Peter Menzel از کتاب سیاره گرسنه

یک تصویر دور، اندام کلی حیوان را نشان می دهد و با نزدیک شدن دوربین به موضوع جزئیات بیشتری به بیننده ارائه می شود

مجموعه عکس در فتوژورنالیزم

مجموعه عکس‌هایی را که در مطبوعات منتشر می‌شوند، می‌توان به سه دسته تقسیم کرد. اگر این قبیل عکس‌ها، خبری باشند آن را گزارش تصویری یا فتو رپورتاژ (photo-reportage) می‌گویند. برای روشن شدن مطلب توجه شما را به این نکته جلب می‌کنم که یک روزنامه معمولاً در سه مقوله مطلب منتشر می‌کند. خبر، مقاله، داستان. حال اگر مجموعه عکس‌ها به خبر مربوط شوند، فتو رپورتاژ یا گزارش تصویری، اگر شکل مقاله را داشته باشند مقاله تصویری و اگر داستانی را بیان کنند، داستان تصویری خوانده می‌شوند.

فتو رپورتاژ مثل خبر وابسته به زمان است و با گذشت زمان ارزش خبری آن از بین می‌رود مثلاً زلزله‌ای که در نقطه‌ای واقع شده است یا بازی فوتبال بین دو تیم. در چنین عکس‌هایی عکاس، گزارشگر صرف است و هیچ دخل و تصرف و اظهار نظری نمی‌کند. او چشم بینای خواننده روزنامه است و باید گزارشی را بدون هیچ جانبداری ارائه کند.

بر خلاف فتو رپورتاژ، عکاس در مقاله تصویری صاحب نظر است و برای اثبات موضوعی، عکس‌هایی را تهیه کرده و آنها را به صورت مجموعه ارائه می‌کند. در مقاله تصویری عکس‌ها نباید دروغ پردازانه باشند اما در کل، باز هم عکاس اظهار نظری نمی‌کند. مثلاً می‌خواهد بگوید که وضعیت اتوبوسرانی و حمل و نقل شهری بد است، او با عکس‌هایی که به صورت مجموعه ارائه می‌کند نظر خود را اثبات می‌کند. او در واقع تفسیرکننده است (در گزارش تصویری فقط گزارشگر است.)

نمونه دیگر، عکاس می‌خواهد تاثیر جنگ و توجه شهرداری را به شهدای جنگ نشان دهد. او با عکاسی از تصاویر شهدا که در نقاط مختلف شهر روی دیوارها نقاشی شده است و همچنین تابلوی کوچه‌ها و خیابان‌ها، می‌تواند این نکته را اثبات کند.

در مقاله تصویری، عکاس دیدگاه شخصی خود را نسبت به مسئله‌ای مطرح می‌کند و برای اثبات نظرش از عکس (به عنوان مدرک) استفاده می‌کند. او حقیقت را تحریف نمی‌کند. سازماندهی تصاویر او حول اثبات یک دیدگاه است.

داستان تصویری (photo-story) یک قصه، داستان یا روایتی را ارائه می‌کند که مانند مقاله تصویری و بر خلاف گزارش تصویری، ارزش خبری ندارد. روایتی است مثل داستان که دارای گره‌افکنی (مسئله‌ای که طرح آن موجب شده است عکاس اقدام به تهیه آن مجموعه عکس کند)، گسترش قصه و در نهایت گره‌گشایی است. فرض کنید می‌خواهید بگویید که فلان دانشمند با وجود فقر و در اثر تلاش و کوشش به موفقیت رسیده است.

عکس‌های مفهومی

مجموعه عکس‌های مفهومی بر خلاف مجموعه عکس‌های مطبوعاتی خواننده را درگیر موضوعی غالباً فلسفی می‌کند و در نهایت او را به تفکر و تفسیر وادار می‌دارد.

سرشناس‌ترین عکاسی که در این زمینه کار کرده است دوئین مایکلز است که بسیاری از عکس‌های او را دیده‌ایم.

دوئین مایکلز ذهن بیننده را درگیر می‌کند و بر خلاف مجموعه عکس‌های مطبوعاتی، نتیجه‌گیری را معمولاً به عهده بیننده وامی‌گذارد. او گاهی دیدگاهی فلسفی را مطرح می‌کند و گاهی تفسیر را به عهده بیننده عکس‌هایش وامی‌گذارد.

مجموعه‌های ملاقات اتفاقی، گربه خانم شرویدینگر، اشیا متناقض

هستند" از جمله کارهای اوست.

در "ملاقات اتفاقی" دو نفر را می‌بینیم که در کوچه‌ای باریک از کنار هم رد می‌شوند و سپس هر یک بر می‌گردد و از پشت سر، دیگری را با تردید نگاه می‌کند.

در مجموعه "گربه خانم شرویدینگر"، مایکلز مسئله نسبیت را مطرح می‌کند. این که پدیده‌ها از دید و موقعیت افراد متفاوت هستند.

- گربه خانم شرویدینگر
- ۱- خانم شرویدینگر نمی‌داند در داخل جعبه است یا نه.
 - ۲- گربه خانم شرویدینگر که معلوم نیست در داخل جعبه است یا نه، نمی‌داند که خانم شرویدینگر در بیرون جعبه است یا نه.
 - ۳- خانم شرویدینگر و گربه‌ی او هر دو مرد هستند که در این لحظه که شما این صطرها را می‌خوانید کدام احتمال درست است.

هستند از جمله کارهای اوست.

در ملاقات اتفاقی دو نفر را می‌بینیم که در کوچه‌ای باریک از کنار هم رد می‌شوند و سپس هر یک بر می‌گردد و از پشت سر، دیگری را با تردید نگاه می‌کند.

در مجموعه گربه خانم شرویدینگر، مایکلز مسئله نسبیت را مطرح می‌کند. این که پدیده‌ها از دید و موقعیت افراد متفاوت هستند.

در عکس سمت چپ بالا، صحنه‌ای را می‌بینیم که تصور می‌کنیم مقیاس آن متعارف است اما با به عقب رفتن دوربین و پیدا شدن باها مقیاس‌ها دگرگون می‌شوند و این روند لحظه به لحظه تغییر می‌کند و ما به باوری می‌رسیم که با عکس بعدی این باور تغییر می‌کند و در آخر این سفر دیدگانی، در می‌یابیم که در همان نقطه اول هستیم

در مجموعه **اشیا متناقض هستند**، مسئله‌ی دور تسلسل و این که هر پدیده، پدیده پیشین را نفی می‌کند و در صدد اثبات خویش بر می‌آید، هر لحظه حقایق پذیرفته شده به طور مرتب نفی می‌شوند و سرانجام بیننده عکس خود را در همان نقطه اول می‌یابد.

مالتی مدیا (چند رسانه ای)

با رواج عکاسی دیجیتال و پدید آمدن سایت‌های اینترنتی امکانی در اختیار عکاس قرار گرفته است که به جای مطبوعات کاغذی، در دنیای مجازی مجموعه عکس‌های خود را ارائه کند. اینک عکاس می‌تواند موسیقی، افکت‌های صوتی، صحبت‌های شخصی را که در عکس دیده می‌شود یا متون نوشتاری را به مجموعه عکس‌های خود بیفزاید.

نهایت سخن این که:

عکس‌های مجموعه باید از نظر قدرت، درست مانند تک عکس، قدرتمند باشند.

بیانیه‌ی عکاس اهمیت فراوان دارد، چیدن چند عکس در کنار هم مجموعه درست نمی‌کند و گرنه می‌شود آلبوم خانوادگی را هم مجموعه عکس تلقی کرد.

هر عکس باید در خدمت دیدگاه محوری مجموعه باشد و مثل جمله‌ای از یک کتاب آن را کامل کند.

همه عکس‌ها توانایی انتقال همه اطلاعات را ندارند و رنگ در عکس سیاه و سفید گم می‌شود، بنا بر این عکس‌های فتوژورنالیستی و مستند نیاز به زیرنویس دارند. در عکس‌های مفهومی با توجه به نوع کار، ممکن است نیاز به زیرنویس باشد یا نباشد.

